

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Mashmi'a Yeshu'ah

Abravanel, Yitshak
קחצי, לאנברבא

Poh Amsterdam, 404 [1643 oder 1644]

רבחמה המדקה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9366

אחרון

לכו שועלים * המתהללים בארצות ומהלכות
 ספילים אהלי אדום וישמעאלים שמו בשמים
 פיהם על ה' ועל משיחו דבכים אשר לא כן אס לא התולים
 וענת כפתלי' ובכל מקום מהתור והנביאים אשר דבר המלך
 ה' בכחות ודמו מניע לאוב ולכנו' רוסלם להחיות רוח שפלי'
 ושיטשו אתה משוט כל המתאבלים כמו פניו מרזים באמרו
 כי הוא הלא ממל משלים והנבואה עודד הנביא ומחזיקה
 לקרוא לשבויים לרוך דרך לעבור גאולי' וכי שנת רצון ויום
 נקם למי החותמת והשפילים הפכו דברי אלהים חיים ימותו
 על הם גמלים חמת וזמלים האוכלי' בשאר החזיר ומרק פגולים
 באמרו אין זה כי אס משל ומליכה לתשועה האנושית ועל
 רוח האדם דבר אליכו הנביא און ומקד משלים ופשוטו של
 משל אינו כלום והוא הכל הנל' עוד תשוב תראה שגם אלה
 שמות בני ישראל אשר קראו להם מילה ומכסן ואף בגלותם
 לא שנו את שמותם בכרוב הטלפולים משבו משבנות לזייס
 ויפסחו עליהם דבכים וכסונו מלי' תלם כי בראות בכבואות
 יעודי כרות רבות ורעות לבני ישראל ושיהודה גלה יגלה
 בראש גולים אמרו אלה הם היהודים האיללים זה יקרא
 בשם יעקב ובשם ישראל יכנה להיות ארנותם לשמה ולבתי
 גולים בכפול מגדלים אבל הם ישראל ויהודה שנוכר בכבואות
 הנמיות הקמוכות אליהם נקמם כל אבליים פירשו שעליהם
 באמרו וכי הם בקראים ישראל ששרו עם אלהים וארגליהם
 רגל ישרה כרגלי הבעל' וזהם יהודה שהודו באהות משיחם
 ועלימו זרמה אור שלוחיו המאורות הגדולים ובדרך הזה הם
 פוסקים כל היום על שתי הסעיפים מימינים ומשמאילי' כאן
 אהמו העבים והאבויים את הרע בקבל מאת האלהים ואת
 הטוב לא קבל ואויבינו פלילי' הגם הלום ראתי חמתי אמנו
 ההולכים בחורת ה' ומחזיקים בכריתו הלך הלכו בכבואות
 בשני שגלים לאחד קראתי כועס ולאחד קראתי מובלים כי
 הראשון פירשו אותם כפי פשוטם ואמתתם נעיות בימיס
 קדש הלולי' מה שהיה בדרך עבר ומה שהיה לעתיד כנדיק
 כתיב ירחו בארו בלבנון אגה שזולים את הכל פירשו יפה
 בעתו וזהו כת הבועטים בה' כל המיחלי' אך אמנם ממעובות
 אריות ומהרר' נמרים מזרע קדשים נצלו על הר ביון ששם
 שועלים אנשים חכמים בעיניהם ועם היוסם מבני ישראל
 באשר הם נמולי' המה היו במורד' אור ורועי כסילי' באמרו
 שייעודי הכבואות וספר תהלים באמרו ונתקיימו בבית שבי
 ששם היו אלופינו מסובלים ועם ה' במחנות ודגלים ושדים
 כחוללים ושמונת ביאת משיחנו אינה מבח הכתובים כי אס
 מקבלת הראשונים וכתבו זה על ספר בעזות פנים כי אין
 מכלים וכחן שספר מהם בעל ספר העקרים בספר
 מ"ב מ"ד משפרו ונתן בפללים מזה הכת הנכרת היו
 קנת מהמפרשים בן בלעם ולמי משה הכהן ורבי חיים
 גל שאפא במקלותיהם ופירושיה' אנשים מרגלים מוציא דבת
 הכבואות עם עיניהם מראות כונת החזים מהשכיל לכותם
 דברי הנביאים ובעקתם העתיקו מהם מלים מגואלים וגם
 הראש' ממכר בו שחן דבר מזה בהרבה מהכבואות אבל
 לא ככלם וכסם מללים הפילה המחשבה הנפסדת הזאת ושם

ראינו את הנפילים מאמונת ביאת משיחנו ורבים מעמי
 הארץ המת הדס יצאו מבוהלים נרפים הם נרפים יתיכנו
 הוללים על אלה המפרשים בניס משחמים במספרים
 תבכה נפשי אחיבה על הם במלים כינו בעומים כעם
 וכסילים אס מדברי הנביאים הקרובים אל ה' בני אלהים
 לא אחמין כי תסופר הגאולה העתידה מי יועדני להאמין
 בה האם אלהים ראיתי עולים או מלאכים קלים משמים
 ואראלים יורכי יאמרו לי בא יבא אים אל רב פעלים
 קווצותיו תלתים וכרת הזולים אויבים וכנים וקניי ה'
 יחליפו כח כל הנמשלים או מי נתן להכמים הקדושים אותם
 קבלה שאמרו בגאולה אס מפי עוללים גם עולים או
 סוכאי יין וזוללים אס לא מדברי הנביאים שגמדו בסוד ה'
 ומשא אותם לבשר ענוים ולומר לגשברי לב גמולה ה' הוא
 יבא ויושיעכם שפעת גמלים ומעין מבית ה' יוביא המשלם
 מעינים כנחלי' להסקות עמי במירי ישוב יושבי כנלו ושתם
 אים אל אחוזתו הקטנים עם הגדולים :

שועלים

קטנים היו אלה המתעים ומכמת מה להם
 לרעות בגנים סודות הנבואה עליבויס
 ותתוכי' קדשים מקרוב באו לא ידעו ולא יבינו וכגד פניהם
 כבוכים הנמצא כזה בחכמי המשנה והתלמוד המה הגבורים
 יסודי התורה ולוחות האבנים הלא הם הוכיחו הגאולה
 העתידה מבח הכתובים ויפסדו ממטמומים מעדן עדכים
 ורמיזים אחרים מכתובים טובים הקימו כיחוסים כי כן קבלו
 פי הכתובים בקבלה מהנביאים פנים אל פנים ויתבנו זה
 בתלמוד ובמדרכא' להשיב לב אבות על בנים וכפשות אבוי'
 גם המפרשים הראשונים כיוכחן בן עזיאל שומר אמונים
 ואחריו רש' נדיק יסוד עולם מעין גנים שפי' כל ספרי
 הקדש מרוח אוכים וגם בני הקמחי' חכמים ונבוכים וזולתם
 מהמפרשים האמתיים הניבו להם ניונים שנים עם עדכים
 בכתובי' להוכיח ולהכריח תשועת ה' אשר יעשה לעמו ונקמת
 אויביו ונתתה שמרים משתה שמים ועל מה עמנו אמונים
 ומה הגיע אליהם לשפוך חמת תבנים תחת רוח קן ותמוכים
 ולתם אוכים תחת כנף נכחי' לקלף דברי הנביאי' ששפתותיהם
 שוסכים ולהשליכם אחרי גוס באמרו שכל יומם ועבר
 עינים וקנס ועלה כלו קמזורים אין זה כי אס שבאבטי' הלא
 פסו אמונים והנרע זרמה במבט' ויתעברו בגוים בכבי יוכים
 וילמדו מעשה' ולעשות כונים כוזבי' ככתובי' ובעו מכתובי'
 שגא יאמרו הלא ר' הלל חכם גדול היה ומסון הוא כאלוים
 והיו דבריו זה כמה שגם אין להם משיח לישראל שכבר
 אכלוהו כימי חזקיהו האוכלים למעדכים יסבר פי דוברי
 שקר אין להם לתלות בא' לן גדול כזה כי יש דבריו חכמה
 ודעת פדקס רמוכים כונות נכבדות מזהב ורבי פנינים שלף
 בא רבי הלל חלילה להכחש הגאולה העתידה כפושעי הגוים
 מואבים ועמונים כי אס לומר שלא יבא המשיח בזכות ישראל
 ומכח תשובתו ולכן אמר אין להם משיח לישראל ולא אמר
 אין בן דוד בא כמנהגם וישארו אס קן העודים כלם על
 הגאולה העתידה פפי' בעתה ימשיכה כתונים בתונים זרב
 יוסף האשימו לפי שהיה מלש כח התשובה וכוכים מדברי

הקדמה המחבר

הנהגה' תזכורת בלזומים לאמרת היום אבל פירשו
 רשת משנה חמשים כפפת תמיית המים גבורת בשמים
 וחזור כשמות למי עלומים שאכחו שבי אדמת עפר
 היינו כחולמי' ועם היות אמת הדבר גלוי לכל העמי' שבחוהו
 כל האומים ועובדי כלמים הלא אלה סכמינו הכבדים
 פירשוהו משל על בני הגלות הכפשים כממים ושלמתם
 מגוללה בדמים ואמרו שהתמיה היתה גאולתם שכן וכבוד
 יתן ה' לא ימנע טוב להולכים בתמים ועם זה אמרו לא
 כמדו שאותה גאולה שכו הנביאים בשם תמיה היתה
 פקידה בית שבי ששם יהלך עליו אימים וכדרך הזה
 שרפו כל מועדי אל בארץ עם בגלי רתמים את המסד
 ואת הרחמים הגאולה והתמיה תאעת עולמים ויהיו
 שניהם ערומים בעלי מומים ועדים וזממים כהכלי הגויים
 מגשמים שמשו ואת כל העמים החכמים האלה בעוים
 המה אזורים ולטושים וזממים מורשי און ומשכנות
 ערומים שקופים אטומים וזרעו עמל יקברוהו אלמים
 אלומים לא שמשו בקול ה' ולא האמינו כשפלאותיו
 האויים והתומים שהרסנו ומתריבנו ממנו היו ועליו
 חרפה שבה נפשו ואכזזה ואקוה לנוד ויין ולמחמים
 ואיכנו על כן על האגרת הזאת דברתי ל לב אי **יצחק**
 בן הזר אדון יהודה אברכבאל זכ"ל ואמרת עת
 לעשות לה' מחמה חכם שלמים ועל דבר כבוד שמו לבי לבי
 שא לא כלך וזורה לי ניד בגד גיאל אלים מאמרים
 או כמו בן ראמים קח לך סמים מרוקסם ועשה לי
 מטעמים פירושם יפס אמתים סכס ממקסים וכלם
 מחמד' כביאור כבאות העתיד בזאופן שלא יוכלו הפרטומי'
 מלכי הארץ וכל לאומים ומפרשי עמנו המשקרים הך
 סכמי' לדבר עוד על דברי הכביאי' כמים תשבים שאון ימים
 שאון גליהם והמון לאומים ואמרי אשר סנך גלתי' דעת לב
 שמש בלימודים וימנעך מבא בדמים משכנות דקות
 וסדופות קדים והבדילך מן התועים סובר סכס קאס
 קסמים החוק מגן וזכה וקומה בעזרת ה' כגבורים עד
 אשר ישימו יד לפה המתפקדים יהו כלם כלבים אלמים
 או אמרתי הנה באתי במגלת ספר ולמש אמתחות הכבאות
 בגדול אהל מקרבי ראמים משח אים האלהים הוא מיומים
 ובלעם שולח כרגליו להיותו ירע דעת עליון אף כי היה
 אים בליעל ואיש הדמים ואמריהם כל אשר הכביאים שכתבו
 על הגלות מקדם שבות עולמים ואכסר מהם היעודים
 המורים מהכרת על הגאולה העתידה ושתי' בבית ה' לאורך
 ימים שאין דרך לפרסם בדרך רומי על עיני הכפש
 בלבד כאשר רגשו גויים ולאומים ולא גם כן על ימי חזקיהו
 ובכית שבי כדברי המשפטים שכתבו את הכסף האכבים ואת
 הארוים בשקמים ואפרס הכבאות המה כאשר עם לבני
 כי ראיתי כדברי המפרשים להם ספקות ודקקים מפורסמים
 ולא אכרים פירושם מדברי חז"ל ודרשותיהם כי אם
 מפשטי' הכתובים כפי השכל הישר כדרך המתוכנים
 אשכילה בדרך תמים וכבר עשיתי גם כן על ספר דניאל
 ומראותיו מאמ' כפי עמנו מה יפן עמיו ודבריו הכעמים
 ואזכור

זכרים שאמר הנה מלכך יבא לך שפא בזכות ישראל וכמו
 שאמר גם שכו לכברון אסירי הקוקה וכל זה לתת שפה
 לכאמיים ואולי כיון באותו מאמר שבחן הגאולה העתידה
 בשבת ישראל על אדמתם לא יהיה להם מלך משוח
 בשמן והיתה לה' המלוכה הכותן לאין רוחים ושכבות
 ישעיהו בפי' יבא חוטב כבר כתקיימה ואכלוהו כימי חזקיהו
 לא שיהיה גאולת ישראל ונקמת האויים ושאר היעודים
 הטובים כדברי הכביאים ועם זקנים ורכי יוסף הכרים
 שימלך מלך המשח מדברי זכריה שהיה אחרי מות חזקיהו
 טכיס ושכר ביארתי בשלמות גדול במאמר ישועות
 משחו אשר יעדתי לבאר מאמרי חז"ל במשים ובגאולה פירש
 זה המאמר ומודותיו הגלויים והסדירים על כן אמרתי
 חלילה חלילה לחכמי התלמוד משלוח מדכים תלוכות בני
 ישראל אשר המה מליכים הבו לגאויים אלה שאמרוכים
 שהיו לעמנו סרבים וסלבים וסלבים את משכרתם וגמולם
 אשר קבו לגאולתם עשרת מונים יען וביען כלל העמים
 עם היותם רכבה כמסע השדה המוכים המוכים וגובה להם
 ויראה להם כגורה ארזים והרים גבוכים ואם כל טובם
 והכלתם שושבים על אדמתם דשכים ורעכבים הנה כי
 ידברו אלינו תועבות גדולו' והביאו ככליותינו מים סכוכי'
 טענות כוזבות ומילים מכבדים וילדי זכוכים לא ידעו ולא
 ישחיתו דבריהם אלינו ובכל עת יהיו בגדינו לכבים כי זה
 יאמר לה' איני יתן אל לבו כי הם כפשים כפעוכים לשונם
 חרב קדה וראש פתים אין כפימו ככוכה קרבם בעימו
 לעולם בית סכר מחסה לשפכים ומי יאמין לשמועתם
 והיא טאה תעורר מדכים אבל שלומי אמוני ישראל זרע
 קדש נטע נעמי' סכמים וזקני' גם שב גם ישים ואם בגבורו'
 שמים כי יבא אז מדבריהם ומספריהם הלא ימך לב
 העם ותאכל בקצה המחמה וכעון להם זרעוני' זרע רע לזרוע
 הפקודות כלבם לפי לפכים לאמר משיח אלהי יעקב
 חמק עבר מה אנחנו יושבים פה ולא כבא עוד בעיר ה' ובית
 מקדשו שער הפכים כי הנה כלבת החיות המתחכמות האלה
 בדעות רעות לעומתם ילכו האופכים ואמנם מה יהא דינו
 של כל אחד מהאכשים האלה ובמה ימטא על מלמותיו
 ועל דבריו הלא לאלהים פתרוכים כי הם הסתיאו את הכבי'
 ואשר באו מתוך דבריהם באש ובמים הדוכים ויטבו אכסי'
 אמונה בני כיון הקרים מינים וכלתי מאמיים כארשות
 דרכים כמשפט הכדוכים :

מחבלים

כדמים היו האכשים הלה על ההרים הרמים
 על הרי בשמים כרם ה' כבאות בית ישראל
 אשר מצא את האימי' באורך הימי' ואיש יהודה נטע שעשעו
 העם הככלמים ואת נחמתם בעביים ואורך גלותם תקות
 גאולתם ומאמר האל תמים ארפאהו ואכמהו ואשלם כחומים
 ועתה כי יראו סכמים הסבו את לבם אסורכית סכלו תקותם
 ותולתם סכלים כפלו להם כנעמים סכליהם תשלכ' ידיהם
 על תורת האלהים ויעודיה ויזרו בהם פירושם כשתי' ופכים
 כזממים סכל כביאים כי סכלו חייפו כוזות יעודיהם
 יאדולים והעבומים כשאן כואס קס שפא שלומים אשר

ואזכור הנביאים בשם מבשרים כי כלם יחדו ירכבו תהלות ה' יבארו בהסכמה רבה והיו תואמים והיה כל מבקש ה' מסכה לתשועתו יבא אל הספר הזה או יבין רצת ה' ודעת קדושים יפך ענת גוים יבא מחצות עמים ויען וביען המאמר הזה בופה כתיבו לביית ישראל וקורא בראש ההרים לכן קראתיו : **משמיע ישועה** כי הוא ישמיע תשועת

ה' ובנין ביתו אשר יעשה במקדשו ובין כמו רמים אך שמים ראיתי להודיעך פה אמת היא שכתב באו לנביא אשר כבואות רבות על הגאולה ויחדו יהיו תמים כי בן ראה ישעיהו מעלת בבל וירמיהו מורכן מכרים פעמים הרבה והיה זה לשון אמות הכנזאה וכדרכו הכותב ית הודיעו סדריו שיתן אותם לרמיה' ולכן אין סתירה ביניהם בעצם הדבר כי כלם כתבו מרועה אח' והם אלו' ולא יתפרדו מבטן אח' כאו והנה תואמי' והג' שדברכי הנביאים פעם יהיה הדבור לנבא ופעם לנסתר כי בן היה דרך המדברים מימים קדומים פעם ידברו על שרא' בלשון יסוד להיותו כלל ופעם בלשון רבים בבחינת הפרטים ואין בדבור הזה מולאה אין לו דמים פעם יבנה ישראל בלשון זכר כג' העם ופעם בלשון נקבה כנגד האומה ולכן נקראו אלימות ויחומים וכמו שאעיד במקומות והנה אקצר פה בבחינת הכנזאו' הא' וארמיה' המאמר בהם בפירושי לנביאים ובקצתם אעשה שמה התהלות הכנזאות וולת מה שאעשה פה כפי בודק המקומות וכדי לעשות עם הדברים השלמים כי אין הכונה פה כי אם לתת בפיו המעיינים שיה' מדת ואמרי יוסר להם כי את האפיקורוס וכל רבים עמים ול' אהים אהים דברתי אל תאסוף עם העמים כפשי ועש' אנשי דמים העלל' סתיר' מושע קוסים מתקוממים ואיכס מה היום מימים להשמיע ישועה בקול גדול קול רעמים הלא' הו' בעבור שהאמת' שבאו ימי השלום באו ימי הפקודה כי יודע ה' ימי תמימים : **וכרמינו סדר** תשועת ה' וגאולת עמו כדס קמר עבו לה לא בא יומה קדשה ומועדה ולא תמיש מעשות פה לז' הכנז' אשכולית עוד תשו' תהיה בעקף עץ עבות פני עץ הדק גפן בוקק ישראל היה בגלותו והי' לגפן סוכרת מגפן קדום ומשדמות עמורה על כן פרטו גדריה יכרת סוכר מיער הוא עשו אבי אדום וישתה בתה וארזה כל עובדי דרך מואב והגרים עם אהלי קדק הגפן הובינה כי אין יכול כגפנים אין ענבים בגפן יונקתו יביש עליה' כיבוש קפירה וככפול עליה מגפן לפני כל חביר ייבש עם גפני' לשמה וכל עץ רענן יבש היה כעץ וקוף ודדד לא אומללה הגפן וכל עץ יבש לא תכבה ואף כי ספו תמו ענפיה סורי הגפן ככריה לא מפני זה תמות שדשו ייבשו הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה הגפן תתן פריה וען השדה פריו יתן בעתו עוד יסובון כשיבה קדש הלולים לה' איש לא כעדר בעתה ישיבנה יראה ויפקוד גפן זאת מרים מים תפריה וממי הכרכה העליונה פרוה תפרס כפתורה ופרסיה ממנה יהיו באשכולות הגפן במכרות אלהינו יערימו יבין ופרס ישראל על רכפת בהט וש ודר' ואמר ביום ההוא אודך ה' כי אנפת בי השמות את גבתי ותאכתי כי

מעפר אחר יבאמו כמה צדיק תפתח ארץ ויפרו שוע ונדקה תנמיח והולידה והנמיחה ואזהביה יאכל פריה והיה פריה למאכל ועלהו לתרופה מי כמוכה באלים ה' מי כמוכה באדר שם תנמיח קרן לדוד כמה שמו ומתקטיו יכמח על גפן פוריה יפרס כשואב ויבא פרח ויבן כין כדך השדה כן יבין יהיה כמה ה' לנבי ולכבוד וכסאו כשמש כגדו עליון למלכי ארץ כי כן כשבע לדוד באמונתו כדך ואני המדבר באתי במשעול הכרמי' זה ימים ביכותי כספרים לראות הפקדה הגפן וראיתי דברי הנביאי' פה אחר יעידון יג' דון אשם מלחמה שמו נטע כרם ולא חללו לך וישוב לביתו ומיעב כרמו ישלם אף כי בגלותו זה חסך השמש בכאתו וירס קדר ועוד ראיתי סגן המטה וקס שבת מ' שאל ועת הזמיר הגיע והנה גפן לפני והיא כפורסת ואמרת' אכן קרובה ישועתו לנבא ותפרס כמכנל' כטרס תנמיחה מדשות אשמיע אשכס וגם כי מכאונו כרו' רכות ורעות מכל' משיח הם עת כרה היא ליעקב וממכה ישע והיתה לה' המלוכה מלכותיה מלכות עולם ואולטכיה עם דק ודר :

מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום
מבשר טוב משמיע ישועה אומר לציון מלך
אלהיך קול צופיך נשאו קול יחדו ירכבו כי עין

בשן יראו בשוב יי ציון
זה זכרון המעשרים כמספר שנות וזכרון הכנזאות שכל אחד מהם נבא על הגאולה העתידה ותשועת יי'

המבשר הראשון משמיע ישועה הוא בלעס כן בעור בכנזאה אחרונה מכנזאותיו תשלמה באס בלעס כנו בעור וגומר באס אומע אמרי אל יודע דעת עליון וגומר עד וגם הוא עדי אודך :

המבשר השני משמיע ישועה הוא משה רבינו ע"ה ויש בתורתו ארבע כנזאות על זה וכלם באו כספר אלה הדברים משנה התורה אשר דבר משה אל כל ישראל והם אלו :

הנבואה הא' בפדשת עקב תמלטה למען יבשו ימיכם וגו' עד כימי השמים על הארץ :

הנבואה הב' בפדשת שופטים תמלטה ואם ירחיב ה' את גבולך וגו' עד על השלש האלה :

הנבואה הג' בפדשת כנבים תמלטה והיה כי יבאו עליך כל הדברים וגו' עד כי המנוה הזאת :

הנבואה הד' בפדשת האזינו תמלטה הלא הוא כמות עמדי וגו' עד סוף השירה :

המבשר השלישי משמיע ישועה הוא ישעיהו בן אמון ויש בדבריו ט'ו כנזאות היותר מוכרחות ומפורשות שכספרו והם אלו :

הנבואה הא' תמלטה והיה באחרית הימי' ככון יהיה וגו' עד בית יעקב לכו וכלכה וגומר :

הנבואה הב' תמלטה הנה הארון ה' כבאת מסעף פארה גו' עד משא בכל אשר חזה :

הנבואה הג' תמלטה הו' ארץ כלכל כבעים וגו' עד משא מכרים